
Leertraject Verslavingspsychiatrie

Brochure 2026-2027

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
Docenten.....	3
Doelgroep.....	3
Radboudumc Health Academy	4
2. Opzet leertraject	5
Leerdoelen	5
Curriculum.....	5
Voorbereiding	6
Ontwikkeling competenties en eigen leerdoelen	6
E-learning	6
Literatuur	6
Leren van elkaar	7
Certificaat.....	7
Studiebelasting.....	7
3. Praktische zaken	8
Data, onderwerpen en tijden.....	8
Locatie.....	8
Kosten	8
Accreditatie	9
Aanmelden.....	9
Vragen?	9

1. Inleiding

Steeds meer psychiaters vinden hun weg naar de verslavingszorg doordat de zorg voor verslaafde patiënten en kennis over verslaving zich het afgelopen decennium in snel tempo heeft ontwikkeld. Om psychiaters zich voldoende bekwaam te laten voelen in hun werk is samen met de beroepsgroep en de NVvP het leertraject Verslavingspsychiatrie ontwikkeld.

In dit document vind je informatie over de opzet en organisatie van het leertraject Verslavingspsychiatrie.

Docenten

Dit leertraject is ontwikkeld en wordt verzorgd door:

Prof. Dr. Arnt Schellekens
Hoofdopleider leertraject, hoofddocent module 1
Psychiater, hoogleraar Psychiatrie

Dr. Maarten Belgers
Hoofddocent module 2
Verslavingsarts, docent Nijmeegse opleiding tot verslavingsarts

Dr. Albert Batalla
Hoofddocent module 3
Psychiater, docent Nijmeegse opleiding tot verslavingsarts

Dr. Hans Dupont
Hoofddocent module 4
Hoofd preventie Mondriaan, landelijk coördinator van het samenwerkingsverband Vroegsignalering en Preventie van Verslavingskunde Nederland

Daarnaast zullen er diverse andere experts de lessen verzorgen tijdens de modules.

Doelgroep

Ben je als psychiater of AIOS psychiatrie werkzaam in de verslavingszorg of werk je met patiënten met verslaving als co-morbide stoornis? Wil je competenties ontwikkelen die dit werk vereist? Dan is het leertraject Verslavingspsychiatrie iets voor jou.

De doelgroep van het leertraject bestaat uit:

- Psychiaters die werkzaam zijn in de verslavingszorg
- Psychiaters die werken met patiënten met verslaving als co-morbide stoornis
- Aios psychiatrie die hebben gekozen voor een keuzestage binnen de verslavingszorg

Radboudumc Health Academy

De onderwijskundige ondersteuning, logistiek en organisatie wordt gedaan door de Radboudumc Health Academy:

Jacqueline van Tricht
Adviseur Leren en ontwikkelen

Janneke Boeije
Projectmanager

Solange van den Berg
Projectmedewerker

2. Opzet leertraject

Het leertraject Verslavingspsychiatrie heeft een duaal karakter en bestaat uit vier modules, een slotbijeenkomst en oefening in de praktijk. De competenties van de verslavingspsychiater staan hierin centraal. Het cursorisch onderwijs biedt je kennis waarmee je in de praktijk in kenmerkende beroepssituaties gaat oefenen. Het cursorisch onderwijs zal deels online en deels fysiek aangeboden worden. De looptijd van het traject is 9 maanden.

Leerdoelen

Na afloop van het leertraject Verslavingspsychiatrie:

- Weet je welke genetische en neurobiologische processen bijdragen aan een verslaving.
- Verbeter je speciële anamnese en het lichamelijk onderzoek bij een patiënt met middelenmisbruik.
- Leer je een adequate behandeling te adviseren.
- Denk je mee over en geef je mede vorm aan zorgvernieuwing.
- Toets je je eigen handelen aan het verschuivende wettelijk en maatschappelijk kader.

Curriculum

Het curriculum bestaat uit vier modules:

De onderwerpen uit deze modules zijn over 11 lesdagen verdeeld, zoals te zien onder 'data en locaties'.

Het curriculum is samengesteld op basis van de volgende bronnen:

- Subspecialty Certification Examination in Addiction Psychiatry. American Board of Psychiatry and Neurology, 2014.
- Curriculum Master in Addiction Medicine
- Module Verslaving, NVvP

- Developing Addiction Medicine Training in Medical Education: An International and Local Perspective, Astri Parawita Ayu, 2013

Voorbereiding

Ter voorbereiding op de geplande lesdagen, vragen we van je dat jij je (tussentijds) voorbereidt aan de hand van filmpjes en opdrachten die klaar staan in de online leeromgeving (Brightspace).

Tijdens de eerste bijeenkomst lichten we toe hoe het programma er uit ziet, zowel online als fysiek en wat we daarin van jou verwachten. Brightspace zal een belangrijke rol spelen in het leertraject en daarom zullen we deze leeromgeving toelichten tijdens de eerste bijeenkomst.

Ontwikkeling competenties en eigen leerdoelen

De competenties van de verslavingspsychiater staan centraal in dit leertraject. De modules en oefening in de praktijk zijn erop gericht om deze competenties te ontwikkelen. Je werkt aan opdrachten tijdens de (online) bijeenkomsten en ter voorbereiding op de (online) bijeenkomsten. In de laatste bijeenkomst geef je een slot-speedpresentatie over een klinische vraagstelling.

Elke module draagt bij aan het ontwikkelen van de competenties. Vooraf stel je onder andere op basis van de competentielijst verslavingspsychiater vast wat je wil bereiken met dit leertraject en maak je voor jezelf een plan hoe je hieraan gaat werken.

E-learning

In module 2 is een recent ontwikkelde scenario-based e-learningmodule opgenomen over Alcoholverslaving. In deze e-learningmodule ga je farmacologische kennis over detoxificatie en terugvalpreventie toepassen.

Module alcoholverslaving

Je gaat bij meneer De Boer langs op zijn kamer. Bekijk de video om te zien hoe meneer De Boer zich voelt. Als je na het bezock zijn patiëntdossier opent, zie je dat ook de labresultaten binnen zijn.

Bekijk eerst de video en het patiëntdossier en beantwoord dan de vraag.

Welk behandelplan stel je op?

Kijk op de open plekken en vul de ontbrekende informatie aan. Maak eventueel gebruik van het **farmacotherapeutische Kompas**, kijk daarna op (KOP).

Op basis van de labresultaten, schrijf ik _____ aan meneer De Boer voor, in een dosering van _____.

Intakegesprek
Alcoholgebruik
Stoortgebruik 3 flessen wijn per dag
Duur van het probleem
Dit is vanaf zijn 12e. Alcoholgebruik is familiair.

Behandeltraject
Opname
• Psychiatrische afdeling
• Fijnaf-schedule detoxificatie

Labresultaten
ASAT 210 U/L
ALAT 150 U/L
Gamma-GT 180 U/L
Natrium 138 mmol/L
BAC 1,6 ‰
Kalium 3,9 mmol/L
crea 85 µmol/L

F. de Boer
55 jaar
Man
Ongehuwd
Werkzaam
Eerdere pogingen tot stoppen
Stoof al meerdere keren opname achter de rug. Vorige detox opname gecompliceerd door een acute Weerske overgangstoestand.
Overige aandoeningen
Patient geeft aan weinig te eten, stoof geen honger gevoel.
Transpireert tijdens het gesprek en heeft een licht roos.

Naast de verpleging
Meneer De Boer eet best weinig.

Radboudumc

Literatuur

Voor het gehele curriculum geldt het volgende kernboek:

- Franken, I. Brink, van den W. Handboek verslaving. Tijdstroom, herziene versie 2019.

Deze dienen deelnemers zelf aan te schaffen en valt niet binnen de cursusprijs. Binnen de modules wordt deze literatuur aangevuld met specifieke artikelen.

Leren van elkaar

De modules en werkvormen zijn zo gekozen dat je zoveel mogelijk ook van elkaar kunt leren:

- Je werkt tijdens de (online) bijeenkomsten samen aan opdrachten.
- Je gebruikt het discussieforum in Brightspace om advies te vragen/geven aan medecursisten.
- Je geeft tijdens de laatste bijeenkomst een slot-speedpresentatie over een klinische vraagstelling.

Certificaat

Na afloop van het leertraject ontvang je, bij voldoende aanwezigheid het certificaat van het leertraject Verslavingspsychiatrie. Bij het missen van meer dan twee lesdagen krijg je een vervangende opdracht.

Studiebelasting

Het leertraject bestaat uit 11 lesdagen van ca. 7 uur. Daarnaast is er voor elke lesdag tussen de 2 en 4 uur voorbereidingstijd nodig.

3. Praktische zaken

Data, onderwerpen en tijden

De lesdagen vinden plaats op de volgende data (onder voorbehoud):

Datum	Module	Onderwerp	Locatie
Vrijdag 9 oktober 2026	Module 1	Kennismaking, uitleg leertraject, leerdoelen Neurobiologische aspecten van verslaving	Experience Center
Vrijdag 13 november 2026	Module 1	Basisgenetica Verslavingsgenetica	Online
Vrijdag 27 november 2026	Module 2	Farmacologie en intoxicatie van verslavende stoffen	Experience Center
Vrijdag 11 december 2026	Module 2	Detoxificatie	Online
Vrijdag 15 januari 2027	Module 2	Terugvalpreventie I (farmacologie)	Online
Donderdag 11 februari 2027	Module 2	Terugvalpreventie II (psychologische elementen) Motiverende gespreksvoering	Experience Center
Vrijdag 19 maart 2027	Module 3	Verslaving bij psychose Verslaving bij mensen met ADHD	Experience Center
Vrijdag 16 april 2027	Module 3 + 4	Dialectische gedragstherapie Schema therapie Jeugdverslavingszorg	Experience Center
Vrijdag 21 mei 2027	Module 3 + 4	Public Health Verslaving bij mensen met een verstandelijke beperking	Online
Vrijdag 11 juni 2027	Module 3 + 4	Maatschappelijke, moreel ethische en juridische aspecten Behandeling van psychotrauma bij comorbide verslaving	Experience Center
Vrijdag 25 juni 2027	Afsluiting	Afsluitende presentaties	Experience Center

Locatie

De fysieke bijeenkomsten duren van 09.30 – 17.00 uur en vinden plaats in het Radboudumc Experience Center te Nijmegen. De online bijeenkomsten starten om 09.00 uur en eindigen om uiterlijk 16.30 uur.

Kosten

De kosten voor het leertraject bedragen € 3.350,-. Voor aios psychiatrie bedragen de kosten € 2.650,-.

Accreditatie

Het leertraject is geaccrediteerd door de NVvP (40 punten).

Aanmelden

Je kunt je inschrijven en je betaling regelen via www.radboudumc.nl/verslavingspsychiatrie

Vragen?

Neem contact op met Solange van den Berg:

solange.vandenberg@radboudumc.nl

06 50187966